

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
 ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2005
 ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
 ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
 ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1

Α.1.1. Να γράψετε στο τετράδιο σας τους αριθμούς της **Στήλης Α** και δίπλα στον καθέναν από αυτούς τα γράμματα της **Στήλης Β**, τα οποία προσδιορίζουν τις χρονολογίες που αντιστοιχούν στα γεγονότα της **Στήλης Α** (περισεύει μία χρονολογία).

Στήλη Α: ΓΕΓΟΝΟΤΑ	Στήλη Β: ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ
1. Κατάλυση του κοινοβουλευτικού καθεστώτος και επιβολή δικτατορίας από τον Ιωάννη Μεταξά.	α. 1841
2. Σύσταση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταλλαγής Πληθυσμών.	β. 1881
3. Η ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.	γ. 1918
4. Η ίδρυση του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.).	δ. 1875
5. Η ψήφιση της «αρχής της δεδηλωμένης».	ε. 1862
6. Ο Όθωνας εγκαταλείπει την Ελλάδα δια παντός.	στ. 1924
	ζ. 1936

Μονάδες 12

Α.1.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α.** Εκλεκτικοί.
- β.** Διεθνής Οικονομικός Έλεγχος (Δ.Ο.Ε.)
- γ.** Υπηρεσία Παλιννοστήσεως και Περιθάλψεως.
- δ.** Φεντερασιόν.

Μονάδες 16

ΘΕΜΑ Α2

Α.2.1. Ποια μέσα διέθεσε στην Ε.Α.Π. (Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων) η ελληνική κυβέρνηση για την αποκατάσταση των προσφύγων;

Μονάδες 12

Α.2.2. Ποια ήταν τα κυριότερα σημεία της συμφωνίας της Άγκυρας (10 Ιουνίου 1930);

ΟΜΑΔΑ Β'

ΘΕΜΑ Β1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις: 1) να επισημάνετε το ρόλο της «Μεγάλης Ιδέας» στην πολιτική και την οικονομία κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας της Ελλάδας (Μονάδες 10) και 2) να παρουσιάσετε τις επιλογές του «βενιζελισμού» αναφορικά με τις εθνικές επιδιώξεις και τον εκσυγχρονισμό του κράτους (Μονάδες 15).

Μονάδες 25

Κείμενα

α. Για τους Έλληνες η καθολικότητα της Μεγάλης Ιδέας ήταν συμπληρωματική της αοριστίας της: ένα άλλο, μια θαυματουργή γέφυρα των αντιθέσεων, μία μετάθεση στο άδηλο μέλλον της λύσης όχι μόνο του αλυτρωτικού ζητήματος - που άλλωστε η Μεγάλη Ιδέα δεν το αφορούσε ρητά και αποκλειστικά -, αλλά του συνόλου των ελληνικών προβλημάτων.

Έλλης Σκοπετέα, «"Το πρότυπο Βασίλειο" και η Μεγάλη Ιδέα», σελ. 268, εκδόσεις Πολύτυπο, Αθήνα 1988.

β. Ο βενιζελισμός αποδεικνύεται ο πιο συνεπής, διορατικός και πραγματιστικός φορέας της εθνικής ολοκλήρωσης. Αυτοκαθορίζεται και νομιμοποιείται με αναφορά στο Έθνος ως ενιαίο σύνολο, που αγκαλιάζει Παλαιά Ελλάδα, Νέες Χώρες και αλύτρωτους.

Γιώργου Μαυρογορδάτου, «Μελέτες και Κείμενα για την περίοδο 1909-1940», σελ. 43-44, Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 1982.

γ. «Με την φυσικήν επάνοδον εις τα όρια εντός των οποίων ο ελληνισμός έδρασεν από της προϊστορικής εποχής, να δημιουργήσωμεν, λέγω, μιαν μεγάλην Ελλάδα ισχυράν και πλουσίαν, ικανήν να αναπτύξη εντός των ορίων την ζωτικήν βιομηχανίαν, ικανήν ως εκ των συμφερόντων τα οποία θα εξεπροσώπει, να σύναψη συμβάσεις μετ' άλλων κρατών υπό τους αριστούς δυνατούς όρους».
(Αγόρευση του Βενιζέλου στη Βουλή τον Σεπτέμβριο του 1915).

Δεν οιστρηλατούσε* πλέον τους αστούς η μορφή του μαρμαρωμένου βασιλιά, τους εξεσήκωνεν η σκέψις ότι πρέπει η Ελλάς να παύση να είναι υπόροκώσταινα...
(Κρίση του θ. Βαΐδη στο έργο του «Ελ. Βενιζέλος» για τους οικονομικούς στόχους της εθνικής εξόρμησης).

Θ. Διαμαντόπουλου, «Οι πολιτικές δυνάμεις της βενιζελικής περιόδου. Ο βενιζελισμός», τόμος 1^{ος}, τεύχος α', σελ. 152, εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα 1985.

ΘΕΜΑ Β2

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφέρετε τα προγράμματα και τις αντιλήψεις του Χαρίλαου Τρικούπη

* οιστρηλατώ: μεταδίδω ενθουσιασμό

και του Θεόδωρου Δηλιγιάννη για την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους.

Μονάδες 25

Κείμενα

- α. Η αντίθεση ανάμεσα σ' αυτούς τους δυο πολιτικούς δεν μπορούσε να γίνει μεγαλύτερη. Ο Περικύπης ήταν ένας δυτικόφιλος μεταρρυθμιστής, ανυπόμονος να στερεώσει και να αναπτύξει την Ελλάδα οικονομικά και πολιτικά, πριν εμπλακεί σε ιρρεδεντιστικές* περιπέτειες. Ο Δηλιγιάννης όμως, απόγονος μιας εξέχουσας οικογένειας της Πελοποννήσου ήταν ένας αποφασισμένος υποστηρικτής της «Μεγάλης Ιδέας».

Richard Clogg, «Σύντομη Ιστορία της Νεότερης Ελλάδας», σελ. 136, εκδόσεις Καρδαμίτσα, Αθήνα 1999

* **ιρρεδεντισμός = αλυτρωτισμός**

- β. Το πρόγραμμα του κ. Δηλιγιάννη, ως εξηγγέλθη εις την Βουλήν, δύναται να συνοψισθή εις ολίγας λέξεις, θα προσπαθήση, ειρωνεύοντο οι αντίπαλοί του, ο άνθρωπος να καταστρέψη εν διαστήματι ολίγων μηνών ό,τι ανιδρύθη δια τόσων κόπων εν διαστήματι μιας τριετίας, και να διαγράψη εκ του βίου της Ελλάδος μίαν όλην νομοθετικήν περίοδον, την γενιμωτάτην. [...] Είναι γεγονός ότι ο Δηλιγιάννης, ασχολούμενος με καθαρώς μικροκομματικά ζητήματα, ήτο πάντοτε ικανός να ζημιώσει το γενικώτερον συμφέρον. [...] Ο Θ. Δηλιγιάννης απέβλεπεν εις την πολιτικήν περισυλλογήν. Φαίνεται δε ότι μεταξύ των οικονομιών τας οποίας απεφάσισεν ήτο και ο περιορισμός κονδυλίων εξυπηρετούντων κατ' εξοχήν εθνικούς σκοπούς.

Σπ. Β, Μαркеζίνη, «Πολιτική Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδος», τεύχος 5, σελ. 102, «Πάπυρος Πρεσς Ε.Π.Ε.», Αθήνα 1966.